

nát, hogy a volt miniszterelnököt hívja vissza az emigrációból. Charilados a megbízást nem vállalta. Athenben Konstantin király lemondásával számolnak.

A Havas-ügyneknek a hírszással szemben a minisztertanács-hoz közelálló körökből kijelentették, hogy Venizeloszt nem hívták vissza.

Angol hadihajók sietnek a Boszporushoz

Páris, szeptember 27. (Az Uj Kelet távirata.) A „Matin” szerint öt angol cirkáló és tizenkét romboló hajó, amely Maltánál dolgozott, parancsot kapott, hogy a Boszporus felé induljon.

Egy erdélyi zsidó üzenete Palesztinából

Kaptuk az alábbi levelet Jerusálemből:

Jerusalajim, 5682 elul hónapja.

Kedves Szerkesztő elvtárs! Nagyon megkérem, sziveskedjék valamelyik lap-számban helyet adni alábbi soraimnak:

Pár hete, hogy az erdélyi testvérek harmadszor gyűltek össze mérleget készíteni az elmúlt év tevékenységéről. Önmagukat kérdezték, mit tettek, mit nem tettek eddig. Megkérdezték, mit kellene tenniük, hogy az újjászülés munkájában intenzívebb részt vegyenek.

A nagy sófár elhangzása óta negyed évszázad múlt el és öt éve már körülbelül, hogy a Balfour-deklaráció elhangzott és mindezzel jutott energiánk és pénzünk, de a legszentebből megföldkesztünk. Széjjelvonás, intrika, szász és szász kicsinyes ügy itt is, ott is elhomályosítják a nagy gondolatot és késleltetik a nagy cselekvéseket. Pedig itt az idő, hogy rássimjünk, mit hozhat a jövő reánk. Elfelejtik régi bűnünket. „Kamoc és Barkamoc miatt ment tönkre Jerusáleim.” Amíg Barkamocok lesznek közöttünk, addig mindenütt lesznek ellenségeink. A huszonhatodik vagy a hatodik újév után vagyunk, amióta utunkat kijelölték. Ez az ut a galutból való felszabadulás útja. Fájdalom, csak a megértésre és a gondolkodásra hatott ez az utmutatás.

Néhány hónappal ezelőtt láttam egy gyülekezetben egy hetvenéves embert, aki mint turista jött ide. Anút itt látott, annyira meghatotta, hogy egy nagyobb társaság előtt könnyek között ismerte be, hogy eddigi élete hiábavaló volt, ha nem tud minél előbb, akár mint chalo is, kijönni a Szent-földre kösenk dolgozni. Sirt és vergődött a lelkiismeretfurdalás alatt, hogy csak most lett igazi zsidó és én szentül hiszem, ha nem tudja kívánságát valóra váltani, akkor nem bírja sokáig. Nagy példaszás ez testvéreim. Azt kívánom nektek, hogy az újév egy közösségen ránk mindnyájunkra, ahogy ebből kötelezettségeinknek eleget tessünk.

Ha megfogadjátok, akkor erőt és kitartást fogtok meríteni belőle, ha nem, akkor a sors el fogja végezni a magáét. Gondoljatok rá, mennyi zsidó vagyon és vér pazarlódik el az évek során könnyelműen.

Okuljátok a multon, hogy a szeretet jegyében dolgozzatok a jövőben. Igazi zsidó munkát fejtetek ki, hogy valóra válhasson a kívánság: leszo habba bejarusolaim.

Igaz zsidó szeretettel:
Mordechai David Winkler.

PESCARIT
első erdélyi haltenyésztő részv. társ.

Értésiti Cluj és Erdély közönségét, hogy halászatait megkezdte. Clujj basinben állandóan minden nap a közönség rendelkezésére áll bármily nagy mennyiségben különböző élő hal, nevezetesen Pogas, Ponty, Csuka, Kárász, Compo, Márna és Harcsa. Klárusítás

Sallak Dezső-cégnél
vidéki megrendelések jégcsomagolással azonnal eszközöltetnek. Sürgőnycim: Sallak Dezső, Cluj.

Maniu tárgyal Mihalacheval

Választási paktum és közös kormányreform készül a két párt között. A miniszterelnök érintkezésbe lép a nemzeti párt féldisszidenseivel

— Az Uj Kelet tudósítójától —

A külpolitikai események, sőt a mozgósításról elterjedt téves híresztelések sem tudták a politikai érdeklődés figyelmét eltérteni Maniu Gyula és Mihalache tárgyalásairól, amelyeknek nagy fontosságot tulajdonítanak. Mint jelentették, a tárgyalások során a két párt fuziójáról is esett szó. Azt is hírül adtuk, hogy az esetleges kormányváltásra számítva, a két párt közös kormányzási programot és részletes választási paktumot is készít elő.

Az „Adeverul” szerint a parasztpárt és a nemzeti párt közötti új tárgyalások Mihalache és Maniu személyes találkozásával újra megkezdődtek. A lap szerint, a két politikus első sorban az ellenzéki blokk megalkotásáról tanácskoztak és amennyiben ezek a tanácskozások eredményre vezetnek, akkor majd megállapítják a közös harci taktikát. Mindkét párt közös követelése, hogy a jelenlegi kormány visszaváltása után

semleges kormány vezetésével

tiszta választásokat tartanak és ezek lefolytatása után parlamentáris kormány alakuljon alkotmányos alapon.

A két párt egyébként megtartaná teljes szabadságot szervezeteik kiépítése tekintetében, vagyis a parasztpárt Erdélyben is szervezkedhet, viszont a nemzeti párt ugyanazt teheti a regálban. Az esetleges általános választások idején választási paktumot kötne a két párt, egymás ellen nem állítva jelöltet.

Számítva arra, hogy a tiszta választásokból a két párt kerül ki győztesen,

közös kormányprogramot dolgoznak ki,

amelynek alapján a kormányt együttesen vállalják.

A két párt közti tárgyalásokat október 20-ig feltétlenül befejezik.

Bratianu miniszterelnök kolozsvári utjával

kapcsolatban egyes politikai körökben megerősítik a hírt, hogy a miniszterelnök Erdélyben nemcsak a földreformmal kapcsolatos teendőket akarja elintézni, de politikai tárgyalásokat is fog folytatni. Ezerint a miniszterelnök első sorban nem is az erdélyi liberális szervezetek vezetőivel, hanem a nemzeti párti ama tagjaival akar tanácskozni, akikről azt hissi, hogy a nemzeti párt programjának teljes fenntartása mellett is hajlandók a koronázási ünnepeken megjelenni. Tény az, hogy a nemzetipártiak között akadnak olyanok, akik a párt végrehajtó bizottságának határozata ellenére is szükségesnek tartották a koronázáson való részvételt és többen nyíltan kifejezték is adtak eme felfogásuknak.

A „Viitorul” néhány ilyen nemzetipárti politikus levelét is közölte, akik elégtelenségüknek adtak kifejezést Maniuc határozatával szemben és most a miniszterelnök személyesen akar érintkezésbe lépni a nemzeti párt eme féldisszidenseivel.

Bratianu beteg

A miniszterelnök az eddigi tervek szerint vasárnap érkezett volna meg Kolozsvárra, de mai bukaresti távirat szerint betegsége miatt valószínűleg pár napra elhalasztja utazását. A miniszterelnök még van hűve, lázas és meg néhány napig ágyban kell maradnia.

A közigazgatási reform előkészítésére

kiküldött bizottság tegnap délután a belügyminisztériumban ülést tartott Veitotianu tábornok belügyminiszter elnökletével. Az ülésen a reform nagy

részt véglegesen megállapították. Többek között befejezték a községi reformról szóló vitát. A községi reform alapja a teljes autonómia lesz. A törv szerinti a primárt 9 évre fogják választani.

A jövő héten a bizottság újabb ülést tart, amikor is véglegesen meg- szövegezik a törvényjavaslatot.

Averescu a királynál

Bukarest, szept. 27. Averescu tábornok, a néppárt elnöke, a napokban Sinsiba utazik, ahol kihallgatáson jelenik meg a királynál. A kihallgatás hivatalos jellegű bejelentése lesz a néppárt azon elhatározásának, hogy résztesz a koronázási ünnepeken, amit Goga — nem hivatalosan — egyébként már az urakodó tudomására hozott.

A kolozsvári zsidó cserkészekről

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Az elmúlt néhány hónap alatt a zsidó cserkészet az ország egészében mindenfelé kösföltűnt és közbecsülést okozott. A fiataloságot a cserkészszelemben megszervező és nevelő emberek megérdemlik, hogy erről az ügyről a lap hasábjain bővebb ismertetés keretében emlékezzünk meg.

Az erdélyreai zsidó cserkészszer- vezkedés 1920 augusztusában indult meg. Ez a cserkészalakulat a nagy cserkész szövetség egyik szervez- tője és külön jellegzetessége az, hogy vezényszavai és szolgálati nyelve héber és a munka iránya és célja a zsidó regeneráció vonalába van beállítva. Az új zsidó generáció testi és jellemi nevelése a főcél. Egész embereket, minden tekintet- ben a jövő zsidóság karaktereit akarja kiképezni a zsidó cserkészet.

A munka maga a román cserkész- szövetség programjába illeszkedik és a zsidó cserkészek élvezik mind- azokat a jogokat, amelyekre a cser- készszevetség igényt tarthat. Egyen- ruhájuk és jelvényük csak olyan lehet, amelyet a szövetség állapít meg. Főparancsnokságuk Bukarest- ben székel; a főparancsnok maga a trónörökös. Kolozsváron egy cohors- parancsnokság alá tartoznak a cser- késziifjak. A parancsnokság élén a Baritiu-gimnázium egyik tanára, S. Ilesu áll, aki a zsidó cserkészek iránt igaz megértéssel viseltetik.

A cserkészmunkába nemcsak a Tarbut növendékei vonattak be, ha- nem más középiszkolók növendékei is. Azonfelül iparoscsapatot is szer- veztek.

A cserkészetnek nálunk bizonyos nevelésbeni hiányokat kell pótolnia. A középiszkolai cserkész-növendéke- ket ipari foglalkozásra fogják. Eleinte a zsidó iparosok maguk délutáni foglalkozásra vállaltak középiszkolai növendékeket, most azonban önálló műhelyekkel próbálják ezt a kérdést a cserkészetben belül megoldani. Az iparosifjaknál viszont a szellemi hiányokat kívánja a cserkészet pó- tolni azzal, hogy héber szabadlő- adásokat rendeznek számára, ahol az általános ismeretekbe avatják a fiukat.

Ezidőszerint négy fúvesapat mű- ködik. Szervezés alatt áll egy leány- csapat és egy farkaskölyök farka- tizenégy fiúval. Összesen kétszáz zsidó cserkésztünk van Kolozsváron a próbaidősökkel együtt. A próbaidő- négy hat hét tart. Ha érkelesi te- kintetben a cserkész megállja he- lyét, akkor felveszik őt a „kvucába”.

A fiúcsk a próbaidő alatt saját társai figyelmek megbízhatóságát, modorát és

bvátait, akikkel érintkezik. A próba- idő után a fiú a csapatvezető elött próbát tesz. Az eljárás a legdemo- kratikusabb alapon történik; a szer- vezet irányításában a legfiatalabb is beleszóhat.

A kiképzés célja: a városi fiút közelebb hozni a természethez. A cserkészek a természetben való tá- járkodás minden kellékét meg kell tanulnia a tűzrakástól kezdve a sa- torverésig. Tudnia kell embertársai iránti kötelezettségét. Önzetlenségét kell igazolnia, neponka egy jó cseleke- detet kell elkövetnie.

A cserkész reggel nyakkendőjére egy göböt köt, amely emlékezteti őt arra, hogy a napnak nem szabad el- mulni anélkül, hogy egy jócseleke- detet ne vitt volna véghez. Ugyelnie kell állampolgári, hazafiai kötelessé- gének teljesítésére.

A kiképzés tavaszig tart, akkor kirándulásokban és táborozásokban gyakorolják a cserkészetet. Most már egy egész új társadalom formái és szmél szerint, cserkésztörvények szerint irányul a munka. A fegyve- lem nem katonai, a munkát és kö- telezettséget mindenki önként vállalja. A tapasztaltabbnak tudását a ke- vésbé tapasztalt elismeri, önként és testvériesen folyik a munkameg- osztás; rangok nincsenek, csak meg- bízások.

A táborozások közül a tavalyi ko- lozsvári, a gyulai és az idei karánse- besi érdemelnek különös figyelmet. An- nakidején a karánsebesiről beszámoltunk a lap hasábjain. Az ut és a táborozás, a fiúk viselkedése általános szimpátiát keltett a zsidó cserkészet iránt.

A cserkészetnek öncölja van csupán, a politika szánása. Igazi zsidó célok vannak és ha nagy előkéről van szó, akkor a cserkész bírák nélkül áll a zsidó ügyek szolgálatába. A román cserkészekkel a legjobb testvéri viszonyt tartják fenn. Erre bizonysg a négy román cserkészfő, aki Araden együtt volt a zsidó fiúkkal.

A nőcserkészet alapvelei ugyanezek, bár a női természet bizonyos tekintet- ben más irányítást igényel. Különösen a sport terén. A Hazena közel gy- akorlandó lebdajátékokt aszt vezeték be, mert itt egyáltalán nincsen alkalom a durvaságra, amellott pedig a lányok kiűnően edződnek.

Az aradi cserkészünnepélyen láttuk, hogy a cserkészek nemcsak a test har- monikus munkáját érik, hanem az Uj- vári Péter és Havas József darabjai előadásával, továbbá az énekssámok elő- adásával, hogy ezek a fiúk és lányok lelkiükben is edzettek. Sok megbecü- lést érdemelnek dr. Füst Oskár, Schwartz Mihsa és Havas Józsefen bi- vül az új leánycserkészet megszervezése körül sokat fáradozó dr. Simuk Otília tanárnő. Lelkes és megértő barátai ta- lált a cserkészet dr. Hirsch Desző fő- parancsnokban, aki mindig szívesen viseli a cserkészeket át az új zsidó generáció nevelésé.

— A szovjet öt éves fordulója

Berlinből jelentik: Oroszországi hí- rek szerint a szovjetkormány Szov- jeteroszország öt éves fenállását emle- kezetes módon akarja megünnepele- ni. Az október 25-én ünneplendő év- forduló alkalmából általános amnesztiát fog adni az összes politikai elítéltek- nek és a külföldön tartózkodó emig- ránsoknak is, akiket fel fognak szó- lítani, térjenek vissza az országba. Ugyanezen a napon el fogják ismerni az összes politikai pártokat.

Eredeti gyári árban
**kötött kabatok,
swetterek,
harisnya és keztyű**

Blatt
kötött-szövött áruház
Cluj, Fötér 13.

Sértődő

kozott annak magyarság k dök aradi kor tödötten távo gattunk, meg hozás, nem hogy ezt az képen tisztele fiut ironiánk a lényben m ven. Sirtődött Barabás, az onnel a távoz Fischer Tiva bezsede után beszéd folya Béla, megrát Kont és sérte Ha így es Béla, valóba hozás melő. keztetett volu Burg folé rá dött meg ug getlen és meg iellessen tapá tódése nem Egy órahossz amig elhatáro fog sirtődni. beszélt, már a szónok vette tödött Barab kedett helyé anédjának, ho esendben h bizonynal jõe ebédjét, kiván légyen. Másn lapoknak: sés

> Hogy

esszube, leve anulás idején rüszget ad eg levele, aki m dásse előtt be a szinek a n „Nem rokon mozgalom, m giti.” Testvér próbát meg gathatatlant ves, nem rok hogy Barab szot, mint eri elegánsan, ar vette észre r dig Barabás Nem is anny snatérték a n főként az ar de beszéjen még megtud megérteti az ahiról pedig vannak. A n ülésére sem vagy félnek románokká l rabás Béla, mesvári elv másnap az nyilatkozatát Nagyon tanu a románokk pé, mint ny dik el, mint forát. Kár! elitáknak es saia áruit el elnök sietett aradi israeli zsidóság k tündökötték, nismust álta gyon is hely galmat, ellen nisták erdei városi ember eső ellen. „ városi embe és megérien áldást jelent hogy a várc meőn esik. nőknek is e sülér, az a városba hos essen, ahho gannicipó.

PILPUL

Sértődötten távoztam — nyilatkozott annakidején Barabás Béla, a magyarság képviselője a nemzeti színdarab aradi konferenciáján. Erről a sértődötten távozásról, annakidején hallgattunk, megjegyzést se a füstünk hozsá, nem tartottuk helyénvalónak, hogy ezt az általunk tisztelt és mindenképpen tiszteltetendő magyar vezérfrontról iróniánk tüvel piszkáljuk. Holott a tényben magában is volt irónia bőven. Sértődötten távoztam, — mondta Barabás, az olvasó aki nem volt jelen onnét a távozásnál, azt hihetné, hogy Fischer Tivadár emlékeztetés üdvözlő beszéde után, mitöbb talán még a beszéd folyamán, felgrótt Barabás Béla, megráta üstökét, mint Hédervári Köt és sértett oroszlaúként távozott. Ha így eszlekedett volna Barabás Béla, valóban stilzerü lett volna és hozsá méltó. A régi Barabásra emlékeztetett volna, aki üstökét és öklét a Berg felé rázván, nem egyszer sértődött meg úgy, hogy egy ország független és negyvenyolcas magyarsága lelkesen tapsolt neki. Mostani megsértődése nem történt ilyen vehemenssen. Egy órahosszat tartott vagy még tovább, amíg elhatározta végre, hogy ő meg fog sértődni. Fischer dr. már réz nem beszélt, már a harmadik vagy negyedik szónok vette át a szót, amikor a sértődött Barabás szépen, lassan felemelkedett helyéről, odabicegett szomszédjának, hogy adjon isten és szépen, eszedben hasatérti ebédelni. Minden bizonyonnyal jóívággal költötte el az ebédjét, kiváonak is neki, hogy így lett legyen. Másnap aztán nyilatkozott a lapoknak: sértődötten távoztam.

Hogy miért ily későn jut ez eszűbe, levelek bűbása, konferencia emléke idején? Az eszűk eljött idején az egy temesvári elvtársunk levele, aki még a nagygyűlés megkezdése előtt beszélgetett Barabás Bélaival a színek a nagy kuru ezt mondotta: „Nem rokonszenves nekem az önképző mozgalom, mert a magyarságot gyengíti.” Tesztvértünk és elvbarátunk hiába próbálta meggyőzni, Barabás megint gátlástalanul kitartott: nem rokonszenves, nem rokonszenves. Amiből kitűnik, hogy Barabás Bé a nemis annyira távozott, mint érkezett sértődötten. De ezt is elegánsan, arimódon csinálta, soankie vette észre rajja, hogy sértődött. Pedig Barabás Béla nagyon haragudott. Nem is annyira a zsidókra, akik visszatértek a maguk nemzetéhez, hanem főként az aradi israhelitákra, akik... de beszéljen maga Barabás. „Önket meg tudom érteni, de nem tudom megérteni az aradi zsidó vezérfrontról, ahiről pedig azt hittük, hogy valünk vannak. A magyar kisebbség egyetlen üléseire sem jöttek el. Ugy látszik ök vagy félnek kősenk jőni, vagy talán románokká lettek.” Ezeket mondta Barabás Béla, a szókimondó vészér, temesvári elvbarátunknak. Kér, hogy másnap az újságiró előtt ismeretes nyilatkozatában nem ismételte meg. Nagyon tanulságos lett volna megnézni a románokká vált aradi israheliták képét, mint nyulik meg, mint kényesszerdik el, mint rejtegeti kollemedna finforát. Kér! Így esznek az aradi israhelitáknak csak a felénk fordított ábrázata iránt el kényelmetlenséget. Schütz elnök sietett is nyilatkozni, hogy az aradi israheliták, mármint azok, akik a zsidóság konferenciáján távollétükkel tündökölték, nem helytelinitik a cionizmust általában, de hogy is, ök nagyon is helyeslik a cionista világmozgalmat, ellenben nem helyeslik a cionisták erdélyi mozgalmat. Kitűnő! A városi ember ellenzékiessége ez a májusi eső ellen. „En helyeslem, mondja a városi ember, ha májusban esik az eső, és megérttem, hogy ez a májusi eső áldást jelent. De nem helyeslem azt, hogy a városban is esik. Elég ha a mezőn esik.” Bizonny elég. Schütz elnöknek is elég. Neki az a kis felírás sült, az a kis óron, amit az eső a városba hoz, nem kell. Csak a mezőn eszen, ahhoz nem kell se esernyő, se gumiciópó.

Baj van a pesti fascizmussal. Mintán Milanóban összejáratkottak a magyar ébredők az olasz fascistákkal s mintán azt hitte, hogy ebből világra szóló frigy lesz, az olasz fascisták egy furcsa és érthetetlen követeléssel állottak elő. „Töröljék az ébredők programjukból az antisemitizmust!” „Hogyan?” — kérdezték a kérdőjellel görbült ébredők. — „Hívesen az a fő programunk?” „Sajnáljuk, — mondták a fascisták mereven és konokul, — mi ehhez ragaszkodunk.” „Hát önök?...” — hűledtek az ébredők és nem is merték bifejezni a mondatot. „Ugy van”, mondták a fascisták nyugodtan. „Mi nem vagyunk antisemiták, ellenkezőleg, mi szeretünk semiták is vannak.” Az ébredők megfogott lélekkel hagyták az olasz facistákat. Nem, ezekkel barátkozni nem lehet. Olasz földbe, a mosolygó égbolt alatt így fagyott be a magyar fascizmussal. Bizonny, befagyott.

Nem mozgósítás: katonai parádé

A gyulafehérvári koronázás katonai ünnepe

— Az Uj Kelet tudósítójától —

A külpolitika legutolsó hírei miatt a fővárosban és az ország különböző részeiben napok óta olyan híresztelések vannak forgalomban, hogy a kormány általános mozgósítást készít elő. Ezeket a híreszteléseket támogatni láteztették a behívások, amelyeket néhány hadtest területén az utolsó napokban valóban eszközöltek névre szóló behívók útján. A kormány, mint már jelentettük, hivatalos kommunikációban cáfolta meg a mozgósítási híreket.

A kommuniké a behívásokat azzal indokolja, hogy az október 15., 16. és 17-én megtartandó koronázási ünnepekkel kapcsolatban

nagyszabású katonai játékokat rendeznek Gyulafehérvár körül, amelyeken több hadosztály fog közreműködni.

Mai bukaresti távirat szerint a katonai játékokat előkészítő katonai bizottság már előkészítette a játékok programját és ennek a bizottságnak az ajánlatára a koronázási hadgyakorlatokra a következő csapatokat koncentrállják.

Egy ad-hoc vadászdivízió, 6-7 vadászszázalóaljból alakulva, Károly trónörökös személyes parancsokossága alatt.

Az erdélyi divízió, 10-12 zászlóaljból, a VI. és VII. hadtestet körleltől, tiszta erdélyi fiutból. Ehhez csatlakozik egy bukovinai brigád is. Mintán beszarábisi külön katonai alakulat nincs, a regátblól alakított 12 zászlóaljból összeállítandó divízióban fognak szerepelni.

A XII. hadosztály mozgósításáról szóló hírek nem feleleak meg a tényeknek. Ebből csak annyit igaz, hogy a manővereket ennek a hadosztálynak a vezérkara fogja vezetni. Bukarest, szeptember 27. A hadügyminiszter rendeletet tett közsé, mely szerint az október 1-i bevonulásokot november 1-re halasztották. A miniszter intézkedett, hogy az elhalasztást az összes hatóságok azonnal tudomására hozzák a rekordáknak.

Szigorubbban fogják ellenőrizni az idegeneket

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Az idegenek fokozott ellenőrzése céljából az Állambiztonsági Hivatal városi kirendeltsége holnap a következő hirdetményt teszi közzé:

Tudomására hozzuk az idegen állampolgároknak, akik az ország területére lépnek és Kolozsváron letelepednek, hogy huszonegy órával belül jelentkezzenek a sziguranca hivatal illetékes osztályán. (Cales Reg. Ferd. 54.) Jelentkezési kötelezettség alá esnek akkor is, amikor a várost otthagyják.

Figyelmeztetünk mindenkit, hogy csak azok az idegenek kaphatnak szállást, akik a sziguranca által kiállított tartózkodási engedély felett rendelkeznek.

A vállalatok idegen állampolgárokat csak akkor alkalmazhatnak, ha azok tartózkodási engedéllyel bírnak. Azok a vállalatok és gyártólajdonosok stb., akik ez elen vétnek, szigoruan megbüntettetnek.

Dongeanu szigurancafőnök.

Illetékes helyről szerzett információk szerint az idegenellenőrzést ki fogják terjesztani mindazokra, akik nemrégiben jöttek ide. Az idegenforgalmi törvényt ugyanis 1921 második felében egy belügyminiszteri rendelet úgy szabályozta, hogy a városoknak az a régi jogát, hogy idegen állampolgárokat befogadhassanak, hatályon kívül helyezte. Vagyis azok, akik a kiváltságot követő egy éven belül nem optáltak másfelé, itteni honozotnak tekintetnek. Megtörtént azonban, hogy sokan nem a belügyminiszter letelepdesi engedélyével, hanem különböző hamis okmányok alapján, pénzzel szerzett irásokkal tartózkodtak az országban. Ez önmagáért is büntetendő. Az idézett rendelet értelmében 1921 július óta csak a belügyminiszter adhat letelepdesi engedélyt.

A kiutasítás azonban nem történik sommissan. A produktív elemekre nézve a méltányos rendelkezések érvényesülnek. Egész más elbírálás alá esnek természetesen az emigránsok, akik menedékkert élveznek az országban.

Másoldairól úgy értesültünk, hogy a kiutasítási akció válassza a magyar kormány akciójára. Magyarországon ugyanis a mult hetekben rendelet jelent meg, amely az idegen állampolgárok összeírását és lehetőség szerint való kiutasítását rendeli el. Állítólag — amit azonban csak fantáziával köztünk — a román kiutasítási intézkedések retorziói akarnak lenni a magyar intézkedéseknek. Érdekes, hogy a magyar kiutasítási rendeletet a csehslavok állampolgárokkal szembea egyelőre nem fogantatosítják. A napokban kezdődtek meg Budapesten és Prágában a magyar-cseh gazdasági szerződésre vonatkozó tárgyalások és a magyar kormányuk nem érdeke a tárgyalások sikerét a kiutasítások erőszakolással kockáztatni.

Jom-Kippurra tüzték a kamarai választásokat

Tiltakoznak a zsidó kereskedők és iparosok

Több, mint egy éve nincs vezetője a kolozsvári kereskedelmi és iparkamarának, mert az előző két választást a kormány megsemmisítette. A kereskedelmi minisztérium azt a feltételt kötötte a kamara autonómiájának a fentartásához, ha az új vezetőiséget paritásos alapon választják meg, vagyis 32 román és ugyanannyi nemzetiségi tag kerül a kamara élére. Ugyanez az alapelv érvényesült a visszavont ki nevesés után megtartott második választáson is és így minden nemzetiség képviselőit kapott a kamara vezetőségében.

Annál meglepőbb az a tápiatlanság, hogy a kamara elnöki tanácsának a választást október másodikára tüzték ki. Hétfőn ugyanis a zsidók legnagyobb ünnepe van, Jom-Kippur, amelyet még a vallástól majdnem egészen eltávolodott zsidók is megtartanak. Ez az intézkedés teljesen ellentétben van a kereskedelmi törvényekkel és egyenesen arra enged következtetni, hogy szándékosan történt és politikai manőver rejtezik mögötte. Ez a feltevés annál is elfogadhatóbb, mert köztudomású tény, hogy a kamarai választók sőme zsidó, aki Jom-Kippurkor semmiessire sem fog szavazni. Ugy látszik, valakinek szüksége van arra a kortesfogásra, hogy a zsidó választók ilyen kirokesztésszel magának biztosítsa a többséget.

A választás időpontjának szerencsétlen kitűzése mögött azt az állandó surlódást kell keresnünk, amely a kulturáltabb Erdély és a régi királyság között fennáll. A kamara elnöki székéért ugyanis két párt fogja a küzdelmet felvenni. Ez a harc nem is annyira személyi, mint inkább politikai jellegű. Az egyik jelölt Leon bankigazgató, a Banca Romanoasa vezérigazgatója, regáti ember és tudvalevően a liberális párt pronocirozott tagja. A másik párt nagy agitációval dolgozik, hogy az erdélyi bennszülött Ioan F. Negrutiu mérnök, volt erdélyi CFR ületvezető kerüljön a kamara élére. Negrutiu győzelmet rokonszenves támogatják a magyar és zsidó kisebbséghez tartozó kereskedők és iparosok is.

Az iparos-szakosztály elnöke valószínűleg Hevesy József botorgyáros lesz, míg a kereskedelmi osztály komoly jelöltjeként Pop Savert, az Albina árnraktárának igazgatóját emlegetik. Nagyon komoly formában merült fel a kereskedelmi szakosztály elnöki jelölésére Schwartz Jakab szállító neve is, akinek nagy tapasztalatát és erős kereskedelmi érzését hasznosan lehetne beállítani a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara szűkebbkörű igazgatóságába. Pénztárosnak, aki teljesen egyjogu tagja az elnöki tanácsnak, megálapodás szerint zsidó tagot választanak meg. Valószínűleg ezt a megálapodást akarják felborítani azok, akiknek érdeke, hogy a zsidó választók távolmaradásával tulanlyt szerkeszenek magukat a kamara tulajdonképeni vezetőségében. Mint értesültünk, a zsidó kamarai választók küldöttséget menesztettek Metes prefektus kormánybistához, hogy tiltakozzanak a zsidóság ellen irányuló intézkedés miatt és követelni fogják, hogy az elnökválasztást más időpontra halasszák.

Felülsségre vonják a bolgár háborus kormányokat. Szófaból jelentik: A kormány törvényjavaslatot készít azon felelős kormányok és politikusok ellen, akik Bulgáriát belekergették a háboruba. A bűnösség kérdésében népszavazás dönt. A törvényjavaslatot a minisztertanács elfogadta és a király is hozzászórt. Ezen az alapon a kormány elrendelte Danev és Marinov-kormányok tagjainak letartóztatását.

Az előkelő világ cipőkrémje

batok, k, keztyű

HIREK

A kamarák kongresszusa. Konstanától jelentik: A kereskedelmi kamarák kongresszusára itt nagy előkészületeket tesznek. Mintegy 750 résztvevőre számítanak, akiknek elszállásolásáról gondoskodtak.

Visszahívják a Párisban tanuló román diákokat. Bukarestből táviratozzák: A pénzügyminisztériumban működő valutabizottság ma folytatta tanácskozásait. A bizottság több tárgyalás után elhatározta, hogy a külföldön tanuló diákok nagyrészt hazahívja, illetve részükre további tanulmányi segítyt nem folyósít. Szól es különösen azon Franciaországban és Angliában tanuló főiskolai hallgatókra, akik tanulmányaikat hazai egyetemeken is folytathatják. Az így visszahívott diákok száma 880, ami jelentékeny megtakarítást jelent az államra nézve. A bizottság csak azon diákoknak fog továbbra is állami támogatást folyósítani, akik olyan speciális tanulmányokat folytatnak, amelyek hazai egyetemeken el nem sajátíthatók és azoknak, akik jelenleg főiskolai tanulmányaik utolsó évében vannak és doktorrá való avatás előtt állanak.

Az ifjuniókások nyilatkozata. Az ifjuniókások országos szervezeteinek kolozsvári helyi csoportja a következő sorok közlését kérte: A polgári lapokban megjelent éles támadások egyoldalú információk alapulnak s a közönség félrevezetésére alkalmasak. Valótlan az az állítás, hogy szeptember 24-én letartóztatott munkások között egyetlen ifjuniókás is volna. Valótlan az, hogy az ifjuniókások a nevezett gyűlésen, mint a kommunista párt kiküldöttei jelentek volna meg. Valótlan az az állítás is, hogy az ifjuniókások szervezete bármely politikai pártnak szolgálatában állana. Az ifjuniókások szervezete tisztán gazdasági és kulturális célok szolgálatában tömörült és semmiféle politikai mozgalomnak nem hajlandó nevét kölcsönözni. Lévy Károly elnök, Rosenfeld Sándor titkár.

A német császár házassága. Berlinből jelentik: A császár október ötödikére kitűzött eljegyzésén, amelyet környezete a hollandi hatóságoknak hivatalosan bejelentett, a trónörökösön kívül Frigyes főherceg is részt vesz. Az eljegyzés után Hermína Reuss hercegnő gyermekei közül a három fiatalabbat Doornaba hozatják. A két legidősebb Németországban folytatja tanulmányait.

Kolozsvári fakereskedő kalandja Aradon. Aradi tudósítónk jelentik: Egy kolozsvári fakereskedő nemrég nagyobb mennyiségű árut szállított egy ismert aradi cégnek, amely azzal a kifogással, hogy az áru minősége nem megfelelő, nem akarta elfogadni a szállítmányt. A kolozsvári kereskedő, hogy a dolgot rendezze, Aradra utazott, ahol a közjegyző és szakértők kíséretében megjelent a cég telepház. Az egyezkedési tárgyalások azonban heves mederbe terelődtek és a két fél összeverekedett. Az aradi kereskedő fia, mikor értesült a botrányról, felkereste a kolozsvári kereskedőt szállodai lakásán és minden bevezetés nélkül kétszer úgy arculvágta, hogy az vértől borítva összeesett. Az esetnek folytatása lesz a bíróságon.

Monarchista kongresszus Münchenben. Münchenből jelentik: A monarchista mozgalom középpontjában, a bajor fővárosban érdekes tanácskozás folyt le tegnap: a monarchisták nemzetközi kongresszusa. Európa minden részéről összegyűltek azok, kik nincsnek megalégedve az új állami formákkal és elhatározták, hogy egy hatalmas monarchista államot formálnak „Egysült osztrák államok” címen. Az új állam természetesen Magyarországot és Lengyelországot is magába foglalja. A kon-

Az orosz lefegyverzés előértekezlete sikeresen befejeződött

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Varsó, szeptember 27. Az Oroszországgal szomszédos államoknak a lefegyverzés ügyében tartott háromnapos konferenciája tegnap este véget ért. A kiküldöttek megegyezésre jutottak mindazon kérdésekben, amelyek a Moszkvában tartandó konferencián tárgyalni fognak és közös álláspontjukat egységesen fogják ott képviselni.

A moszkvai leszerelési konferencia október 20-án kezdődik.

Illetékes körökben a konferenciához nagy reményeket fűznek. Tudvalevő ugyanis, hogy Szovjet-országon belül nagy nehézségekkel viseli a katonai költségek óriási terheit és ép az ország gazdasági fejlődését akadályozzák ezek a terhek, komoly szándék észlelhető a teljes lefegyverzésre vonatkozóan és így remélhető, hogy sikerülni fog oly egyezményt kötni, amely kölcsönös

gresszuson hatvan delegátus vett részt a német, francia, osztrák, lengyel, horvát, magyar, csehszlovák és portugál monarchisták képviselőiben. A kongresszus elhatározta, hogy egy állandó bizottságot szervez, mely most már az egész vonalon megindítja az aktív mozgalmat. A bizottság elnöke Haynigg osztrák monarchista vezető választották. Végül megtárgyalták, hogy a megüresedett uralkodói állásokat kikkel töltsék be. Ottó számára maguk között a magyar trónt biztosították, István főherceg, — ki különben az ukrán trón várományosa is — lengyel császár lenne, míg Csehszlovákiát Badenberg Miksa herceg boldogítja. Végül elhatározták azt is, hogy megalkotják az Egyesült Osztrák államokat.

Az ukrainai pogromárvák palesztinai telepítési érdekében alakult bizottság még egyszer kéréssel fordult a zsidó társadalomhoz, hogy pártfogójai javára, akik valódi mostoha-gyermekei a soranak, minél bőkezűbben adakozni sziveskedjék. Ujabbban a következő adományok folytak be: Hidalmásról Kornhauser Ferenc útnán 740 lei, Dicsőszentmártonból Goldstein Abraham 100 lei, Kertész Ákos 30 lei, Ernster vendégfogás útnán: dr. Goldenberg Pál, dr. Benedek Miklós, Judovits N., dr. Krausz Marosvásárhely, Stőssel N. Déva 100—100, összesen 500 lei. Rosenfeld Ákosné Gyulafehérvár 200 lei, Sasmosonyvári hét leánya 176 lei, dr. Löwenstein Lajosné és Margel Vilmosné gyűjtése Szászváros 817-90 lei, Hirsch Adolfné Kolozsvár, Eötvös utca 300 lei. Ezenkívül beérkezett a radnai hitközségtől 2 láda és Hosszúrétől 1 láda használati tárgyak. A bizottság hálás köszönetet mond a gyűjtőknek és adakozóknak és kéri mindazokat, kiknél még gyűjtőívek vannak, hogy azokat, akár őrösen, mielőbb visszaküldeni sziveskedjenek, mert a gyűjtést a legközelebbi időben le kell zárni. A bizottság közli még, hogy dr. Szarvasné betegeskedése miatt kénytelen volt az akció vezetésétől visszalépni s helyét Szenes Károlyné foglalta el (Zápolya-utca 2. sz.), akihez ezentel minden értesítés és kérdéshűdés intézendő. Ugyancsak hozzá intézendők a természetbeni küldemények, míg a pénzdokumentumokat a Banca Marmorosch cluj-i fiókjához „A pogromárvákért” számla javára fizetendők be. Készséggel szolgál felvilágosítással az ügyben dr. Eisler Istvánné is.

Vasuti baleset a Csikban. Marosvásárhelyről jelentik: Csikszentdomokos állomáson egy tehervonat hibás váltóállás következtében kicsiklott. Hat kócsi összetört. Emberéletben nem esett kár. A pálya megromlása miatt a kolozsvár—galaci vonalon közlekedő vonatok ótórai késéssel folytatják útjukat.

támadásokat kizárva lehetővé teszi a lefegyverzést.

A szovjet háborút akar Keleten?

A Reuter-iroda jelenti Konstantinápolyból, hogy az orosz szovjet minden befolyását latbaveti, hogy a törökök visszautasítsák a szövetségesek javaslatait.

Ha a törökök állásfoglalása nem fordul a szövetségesek ellen, akkor biztosan létrejön a szakadás Moszkva és Angora között.

A konstantinápolyi kommunista szervezők erős propagandát fejtenek ki a megegyezés lehetőségére ellen, abban a reményben, hogy belső zavaroakat támasztanak és kiőr az ellenségeskedés, még mielőtt Törökország és Oroszország érdekei közé ékeztet ver a szövetségesekkel való megegyezés. Röpiratokat terjesztenek, amelyben felszólítják a latosságot, hogy minden angolt és cárárszű, ellenforradalmár oroszai gyilkoljanak le.

Részleges mozgósításról beszélnek Jugoszláviában. Laibachból jelentik: Horvátország szlovénokta vidékén nagy az izgalom amiatt, hogy a délszláv kormány tömeges behívásokat rendelt el. Azt hiszik, hogy részleges mozgósításról van szó. Belgrádból hangoztatják, hogy bevezető írtelkenésekre csak akkor kerülhet sor, ha a nagyhatalmak felszólítanak Jugoszláviát a Kemal elleni fellépésre.

Helyreigazítás Palesztinából. Távirati jelentés alapján az Uj Kelet augusztus nyolcadiki számában egy hír jelent meg, hogy a mandátum ratifikálásával kapcsolatban problémák arab általános sztrájk teljes nyugalomban folyt le. Egyetlen zsidó kolóniát, Jesszód Hammást támadtak meg kőbor beduinok, de visszaverték őket. Az arabok súlyos veszteségeivel szemben csak egy kolonista esett el. Erre a hírről most dr. Jordán Viktor kiváló elvtársunktól, aki mint Ros-pinnah kolónia klinikai főorvosa Benjamine Jardenira hebraizálta a nevet, a következő helyreigazítást küldötte az Uj Keletnek:

„Az első mondat való, a többi légből kapott: a Jesszódai támadás semmiféle összefüggésben sincs a mandátum ratifikálásával, csak a dátum esik véletlenül egybe. A támadás története egyébként ez: Julius 24-én naplemente előtt Jesszódban, amely a kolónia bejártánál terül el s ahol, kormánybecelesre adó miatt várva, fel volt halmozva a betakarított termés, megjelent hat lovasrendőr, s itt viselt angol hivatalos egyenruhában. A 24-én ekkor véletlenül volt egy fiatal hézas kolonista, Feldmann Áron, benzülőtt Jesszód, igen derék munkás ember. Két ösvérét vitte haza a munkából. Az ösvérek, szokás szerint, a szérűn lévő termékből enni kezdtek. A rendőrök rátámadtak Feldmannra, hogy becsússzék a comb ütőerét szakította szét s a szerencsétlen félóra múlva esobájában, a rögtöni orvosi segítség dacára elvérzett. A kolonista felépült. A rendőröknek öltözött rablók a Jordánon túlról valók voltak s a Jordan gálóján, a Merom-tóól való kifolyása alatt (Jesszódól egy órányira) jöttek át egyszerűen rabolni. A két ösvér közül az egyik utóközben visszahúzótt a gazdaszához. A másikát elvitték, ami szegény Friedmannak ötven fontnyi kárt jelent. A pénzt majd, mint minden ilyen esetben, a báró illetve annak adminisztrációja kölcsönzi majd neki, különben nem tudja földjét

megművelni. Ugyancsak a báró, ad nyugdíjat az ösvér sakterének. A sa-feti rendőrség már pár órával a támadás után éjjel, megjelent a helyszínen és követte a rablók nyomait a Jordánon túlra. Ott a francias hatóságok erőlyesen nekifogtak a kereséshez. Eddig semmi eredmény. Nekem az esetet, illetőleg a lefolyását Friedmann jesszódai orvosi praxisomból. Rosch Pinnah (egy órányira Jesszódól), 1922. szept. 1. Dr. Járdóni Binjámin.

Zürichi zárlat szeptember 27-vel. Amsterdam 207.75, Berlin 3850, Budapest 22.50, Prága 16.75, Wien 0.75.

A szocialista-per tárgyalása. A kolozsvári büntetőtörvényszéknel holnap kezdődik az általános sztrájk proklamálása miatt perbefogott szocialista vezeték elleni per fő tárgyalása.

Apá és fia egy napon halt meg tífuszban. Aradról jelenti tudósítónk: Saomoru szenzációja kettős halálozást foglalkoztatja most Aradot. A viadukton teli Zimándi ut 15. alatt meghalt Maron István törvényszéki tisztviselő és hasonlókoros fia, Maron Aurél szigurancaosztályos. — mindketten tífuszban. Az apa már évek óta betegeskedett, Aurél pedig a Kornisz cég betörtőinek elfogatásakor szerzett hűlésből esett ágyának. Temetésükön óriási közönség vett részt.

Nem büntény okozta a prahovai katasztrófát. Bukarestből jelentik: A valcs-largai hidkatasztrófa ügyében kiküldött vizsgáló bizottság megállapította, hogy a katasztrófa nem volt merénylet következménye.

Változatlanul tart a bécsi pincérsztrájk. Bécsből jelentik: A kávéházak még ma is zárva vannak. Az egyezkedési tárgyalások eddig nem vezettek eredményre.

Kirabolták a varsói angol követet. A varsói angol követet kirabolták. A tolvajok egy milliórd lengyel márkát és fontos okmányokat vittek el a diplomata lakásából.

Földrengés Budapesten. Budapestről jelentik: Kedden délután hat órákor a városban gyöngye földrengés volt észlelhető. A szeizmográf kisebb kilengést mutatott. Anyagi kárról eddig semilyen jelentés nem jött.

*** Autó személyfuvarok.** Mindig olcsóbb mint másnál. Perry Ford. Telefon 999. Calea Regale Ferdinand (volt Ferenc Jozsef-ut) 99.

Minden cionistának el kell olvasnia Nachum Szokolov művét, az „Uj Zsidó”-t.

Az Uj Kelet könyvostályának könyvujdonságai

Magyar nyelven

Karinthy Frigyes: Vitéz László színháza (Uj jelenetek)	14.—
Cervantes: A felszarvazott agastyán	8.—
Saep Ernő: Két földi angyal	10.—
Heinrich Mann: Pippo Spano	8.—
Hatvany Lajos: A vén korcsmáros és fia a kontár	10.—

Német nyelven

Mark Twain: Tom Savyers Abenteuer (ifjúsági), kötet	26.—
Ludwig Fulda: Alsdin und die Wunderlampe (ifjúsági), kötet	15.—
O. Soyka: Der einfasselte Mensch	42.—
F. X. Kappus: Die lebenden Vierzehn	42.—
F. Schanz: Aus den alten Zauberberunnen (ifjúsági), kötet	40.—
P. Wiegler: Geschichte der Weltliteratur, kötet	62.—
A. Neuburger: Ergoeliches Experimentierbuch, kötet	62.—

A Zsidó Nemzeti Alap országunk földjét akarja népünk köztulajdonába visszavásárolni, (akté a föld, azé az ország!) a Keren Hajeszód a fejlett európai állami élet alapjait akarja lerakni e visszaváltott földön, a Tarbut-Kulturalap pedig a sivatagvándorlás nevelési alapja

Megérkeztek a legújabb párisi és bécsi modellek. Kalapalkításokat a legújabb divat szerint jutányosan vállalok. Masamód cikkek gyári árban kaphatók. Moskovits Rózsika Cluj—Kolozsvár, str. Memorandului (v. Unió utca) 9. sz. 1427

Székely a zsidó

— Az erdő élénken foglalkoztatja a konferenciát. A „Bras” durva és izgalmas darsra igen sdiak meg udvarhelyen rek” hossza kérdéssel és meg a táma ismerjük e Hírek” pol ebben a k ismerése a kának. A c

A székely az itt letéle Osztrák b es nagy t mával is r dök üldözé Söt; a széke következtet betűjéhez, a gok felett csatlakozott 1600 körül több kössé nem a for szombatos földözék d ki (pl. Bözé Annál r az az ilés épen a „Br számában i rópai híró nemzeti m arra töreks és kegyele a zsidó nem

A „gen tud. bal pó reti magát a fősajtóorgán beledüti az dik elronta nemzeti érz és igaznak már agyony kenyeretdök és éhen l terror recep saját fajtest

Tudniill nem székel zsidó lepy Grünfeld é duna. Hogy székelv nemzeti érv bővábban f renegátok, cél, az ors rainek test az igazi k a mindená abban való

A székely min Grünfeld-zésektől, nem nagy a küzdalmi jogain resen viv

Ez a esetre elég és az a m fellogás az fog hódítá kell lánia mege nem hat kölcsö mottévó n sebbég m

— Pet Bukarastb aki Romá képviselte, fővárosba kültigymín eredményt

Gri

a Csernovitaba való utazás fárda-
maival nem akarja Kolozsvár válo-
gatott csapatát meghandicapelni.
Valószínű, hogy miután a bajnoki
mérkőzések az ősi szezonban egyéb-
ként is nagyon igénybeveszik a ko-
lozsvári egyesületeket és azok játé-
kosait, a Kolozsvár-Csernovitz vá-
logatott revánzmérkőzést a tavaszi
szezon folyamán rendezik meg.

**Megóvíták az országos bajnok-
ság mérkőzéseit.** Románia országos
futballbajnoksága ebben az évben
került először eldöntésre. A Tricolor
és a nagyszabedű bajnokságot le-
mondása következtében az országos
bajnokság sportértéke a minimumra
redukálódott és bár a Kinizsi 5:1
aranyú győzelmével Románia 1922.
évi bajnoksápa tényleg a legjobb
együttes lett, a szövetség szerveit a
beadott órák következtében ennek
a kérdésnek a rendezése és tisztá-
zása még mindig foglalkoztatja. A
nagyváradi Török és a Victoriaval
szemben lejátszott elődöntőmérkőzést
óvta meg, az aradi AMTE pedig a
Kinizsivel szemben megtartott elő-
döntő ellen élt órással. Egyéb in-
dokok kivül az órást szíval támogat-
ják, hogy a mérkőzéseket nem a
szabályokban előírt semleges pályán
játsszák le. A történelmi hűség
annak megállapítására kéavezarít, mi-
szert az országos bajnokság meg-
rendezése körül tényleg súlyos sza-
bálytalanságok fordultak elő és a
bukaresti központ — ha a szabályok
szellemében kíván dönteni, — való-

szerűleg stornirozni fogja az or-
szágos bajnokság több mérkőzését.

Dr. Repede György lemondott.
Marosvásárhelyről jelentik: Dr. Re-
pede György törvényeségi elnök, a
marosvásárhelyi kerületi sportbizott-
ság elnöke tisztviselői lemondott.
Dr. Repede György két éves műkö-
dése alatt a leghevesebb harcok ide-
jén is megőrizte teljes pártatlanságát
és tárgyilagosságát és mindenkiel
szemben megnyilvánuló lojális gon-
dolkozásmódja miatt nagy népszerű-
ségnek örvendett sportkörökben. A
marosvásárhelyi Comitetul Regional
elnökének lemondása nehéz feladat
elő állította a marosvásárhelyi sport-
egyesületeket, azáltal, hogy csak dr.
Repede György elhatározását meg
nem mészta, — új elnökről kell
gondoskodniuk.

**A Romániai Országos Birák Tes-
tülte szervezési munkálatai.** A szept-
ember 17 én Temsvárt törtött or-
szágos birák kongresszus határozata
értelmében a R. O. B. T. székhelyét
Kolozsvárra jelölték ki. A szervezési
munkálatok lázasan folynak. Temes-
várról megküldték az alakuló köz-
gyűlés jegyzőkönyvét, az alap és
fegyelmi szabályzatokat és a beér-
kezett ügyiratok alapján a kolozsvári
közponai bizottság szorgalmasan dol-
gozik az adminisztrációs természetű
kérdések megoldásán. Az alakuló
közgyűlés jegyzőkönyvét és az R. O.
B. T. szabályait jóváhagyás végett a
napokban terjesztik fel a bukaresti
központhoz.

egész sorát fitelesképtelenségbe ker-
getni, kénytelen a megfelelő összege-
ket új kibocsátás útján is rendelke-
zésre bocsátani.

Karác ony után azonban a pa-
rasztek pénze a tavaszi beruházások
köve keztében újra előkerül, a vá-
rosi lakosság keres kölcsönöket és
így a bankokban újra felhalmozódik
a készpénz. Ezért a jegybank olyan
feltétellel adja ki az új kölcsönöket,
hogy szoknak

kamatait felén, a teljes összege-
ket pedig legkésőbb áprilisiig fi-
zessék vissza a pénzügyezetek.

Sassu ipar és kereskedelemügyi
miniszter nyilatkozott az új kibo-
csátásról és a kérdésre,

**miből fedezi az állam az új ki-
bocsátást?**

a következő kélemondotta:

— A másfélmilliárdot az állam
ama 40 millió aranykoronával garan-
tálja és fedezi, amely a felszámolás
folytán a volt Osztrák-Magyar Bank-
tól jár Romániának. Ebből husz-
millió aranykoronát azonnal átvehe-
tünk és a napokban erre a célra
Bucsa utazzák a kormány megbí-
zottaival.

Senmi esetre sem bocsátunk
ki újabb bankjegymeanyisége-
ket, anélkül, hogy arannyal ne
fedezzük.

— Valószínű, — mondotta tovább
a miniszter — hogy az állam hama-
rosan megkezdí a jegybanknál lévő
adósságainak kifizését is, ami a
Banca Nationala helyzetét lényege-
sen megkönnyíti. Az adósságtörlesz-
tést a kormány az idén kisősszagu nem
kiviteli illetékekből, hanem egyéb
bevételekből és megtakarításokból
kezdí meg.

A miniszter és jegybank igazga-
tójának közlései általában megnyug-
tatólag hatottak és érdeklődéssel vár-
ják, hogy a jegykibocsátások terén
szokatlan „ideiglenes kibocsátás”
mennyiben válik be és hogyan rea-
gálnak a külföldi tőzsdék a kétség-
telenül erős újabb román bankjegy-
infúcióra.

Belföld

(x) **Husz lel a román cukor**
maximális ára. Bukaresti híreket sze-
rint az ipar és kereskedelemügyi
minisztériumban elkészíttek az ideí
cukorépa termésére vonatkozó adatok
összeállításával. Ezerint a napok-
ban már meg is állapítják a cukor
hivatalos árát, melyet — alapos ér-
tesülés szeriat — a minisztérium
20 leiben állapít meg kilogramon-
ként.

(x) **Előleg a tengeri vásárlásra**
kiutalt 200 millió leire. Bukarestből
írják: Ismeretes, hogy a kormány
200 millió leit utalt ki a falusi sző-
vevényzetek igazgatósága részére, hogy

tengerit vásároljon a győngye tengeri-
tarn és miatt hiányt szenvedő me-
nyék lakossága részére. A Banca
Nationala tegnap 60 millió lei elő-
legat folyósított a szövetezetek igaz-
gatóságaának erre az összegre és a
tengeri-vásárlást már meg is kezd-
ték. A statisztikai hivatal közlése
szerint különben az általános tengeri-
termés kielégül az éssziakosság szük-
ségletét és külföldi tengerire ez év-
ben sem lesz szükség.

(x) **A bukaresti kereskedelmi ka-
mara a kis alapítások ellen.** Buka-
restből írják: A fővárosi ipar és
kereskedelmi kamara tegnap újást
tartott, amelyen napirandra került a
véleményszés céljából hozza áttett új
részvénytársaságok engedélyezésének
kérvénye is. Hosszas vita után a
kamara elhatározta, hogy az egy-
millió lei alapítókéval létesítendő
Banca Nationala de Credit kérvé-
nyét nem ajánlja elfogadására, mert
általánosságban nem tartja hszno-
sáknak a kistőkével alakuló pénzia-
létezeteket, ha erkölcsileg nem kifo-
gásolható egyének állanak is mö-
göttük. A kamara elhatározása fel-
tűnést keltett és azt hiszik, hogy a
„Technica Miniera” esete miatt he-
lyezkedett a kamara erre az állás-
pontra.

Külföld

(x) **Német konkurrensé támadt —
Stinnesnek.** Berlinből jelentik: A
Stinnes-vállalat mintájára, mely óriási
vas- és szőabányászati vállalat, hajó-
zási vonalakkal köti össze, Wolf Ottó
kölmi vasipari cég az egyik legna-
gyobb német hajózási vállalattal, a
Norddeutscher Lloyd dal lépett érdek-
közösségre. A Wolf-cég a legnagyobb
német vasgyár, a Phoenix tulajdonosa,
azonkivül vannak saját szőabányái
és gepgyárai. A kölmi vasipárly az
említett társulással kedvező szállítási
feltételeket teremt gyármányai szá-
mára, exportját és kereskedelmi szer-
vezeteit versenyekepeső teszi és fel-
veheti a küzdelmet a legnagyobb né-
met ipari koncentrum, a Stinnes-cso-
porttal. Wolf Ottó felügyelőbizottsági
tagja lesz a Norddeutscher Lloydnak.
Ezzel a hajózási vállalattal együtt a
Roland-Linie is a Wolf-csoport ér-
deke körébe kerül. A nagyszabedű transz-
akciót a berlini Herzfeld bankház
bonyolította le, melynek nem ez az
első ilyen hatalmas pénzügyi műve-
lete. A kálbánya-vállalatok koncent-
rációját is ez a bankház közvetítette.

(x) **Csehszlovákiában leszállították**
az ásványolaj import díját Prágából
jelentik: A kereskedelemügyi minis-
térium rendelete szerint az ásvány-
olaj behozatali illetékét a számlaérték
egynegyed százalékára szállították le.

(x) **A francia pénz és értékpapi-
rok romlása.** Londoni jelentések sze-
rint a reparációs tárgyalások kedve-
szőlen menetének hatása alatt a lon-
doni City a francia frankot nagy té-
telekben dobta a piacra, úgy hogy a
francia valuta érzékeny árcsökkenést
szennvedett. Az angol-francia keleti
politikával kapcsolatosan pedig nagy
tétéleket kínáltak francia értékpapi-
rokból, úgy hogy a párisi tőzsde nem
volt képes a teljes anyagot felvenni,
ami a francia értékpapírok általános
árfolyamhanyatlásával járt.

(x) **Az Orient-expressen új vitel-
díjakat léptettek életbe** október else-
jétől kezdve. Az új viteldíjak alapján
az Orient-express és a Szimplon vitel-
díjei így viszonylanak egymáshoz: Bu-
karest—Páris az Orient-expressen 469
frank 85 centimes, podgyász 18 frank
93 centimes. A Szimplonon 449 frank
45 centimes és 17 frank 73 centimes
a podgyász. Bukarest—London Orient-
expressen 654 frank 15 centimes, pod-
gyász: 30 ft. 88 c. a Szimplonon 670
frank 80 c, podgyász 30 frank és 66
centimes.

Felolós szerkesztő DR. MARTON ERNŐ
Kiadó: **KALIMA** nyomda és kiadóvállalat R. T.
Szerkesztőségi telefonszám 977.

— Megjelent az Uj Kelet könyv-
osztályának részletes katalógusa. Kérje
sürgősen.

KÖZGAZDASÁG

**Uj másfélmilliárd leít
bocsát ki a jegybank**

**Az új kibocsátás ideiglenes,
jövő év áprilisiig bevonják.
Mit mond a kereskedelemügyi
miniszter?**

— Az Uj Kelet kizárólagos írója —

Hetek óta tartó tárgyalások után
a kormány és a Banca Nationala
vezetősége megegyezett az új bank-
jegykibocsátás ügyében. Az ipar,
kereskedelem és mezőgazdaság sürgős
pénzszükségleteinek kielégítésére

**a kormány másfélmilliárd új
kölcsönt kért a jegybanktól**

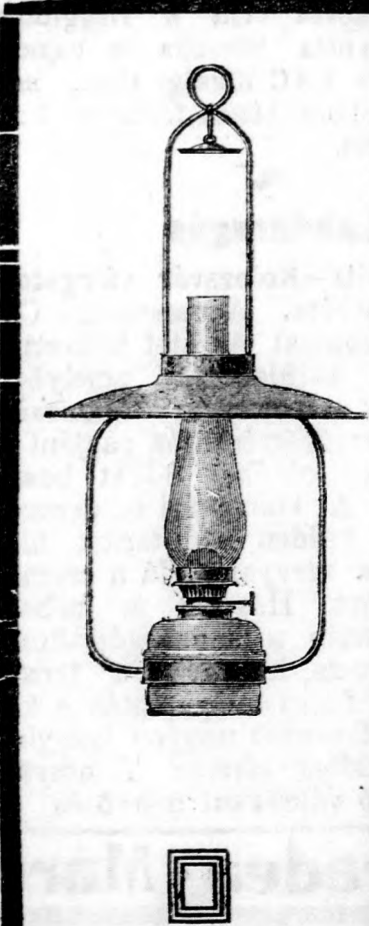
és mert a jegybank jelenleg nem
rendelkezik a megfelelő pénzüsszeg-
gel, a kölcsönt újabb jegykibocsátás
útján folyósítja az államnak. A Banca
Nationala már ki is nyomatta az új
papírpénzt és

**a legközelebbi napokban az új
másfélmilliárd lei már meg is
jelenik a pénzpiacon.**

Szakkörökben az új jegykibocsátás
érthető feltűnést, sőt lázszőlag indo-
kolt izgalmat keltett, mert a román
bankjegyforgalom az utoléo évben
amugyis 14 milliárdról 15 milliárdra
emelkedett. Az új kibocsátás tehát
veszedelmes mérvű befúció benyo-
mását kelti, ami katasztróvül kihatna
a lei árcsökkenésére. A jegybank egyik
igazgatója azonban kijelentette, hogy
az infúció csak látszólagos, mert az
új kibocsátás ideiglenes természetű és

**legkésőbb 1923 áprilisiig bevon-
ják a most kibocsátandó másfél-
milliárd leit.**

A háboru óta minden év őszén
pénzhiányt szenved a román köz-
gazdasági élet, mert a földnivez
— megfelelő gazdasági nevelés és
fegyelmezetlenség következtében —
az aratás után, az eladott gabona
árát készpénzben asztalírójában
tartja meg, ugyanakkor a városi la-
kosság tőlire szeriat be szűkségletét
és így természetesen pénzkölcsönö-
ket vesz fel a bankoknál, ami ér-
thetően megapaszítja a készpénzkész-
leteket. Ha tehát a jegybank nem
akarja a kereskedők és vállalatok

Engross FISCHER Engross
a tordai üveggár vezérképviselete és főlerakata

Azonnal kapható raktárról

1 l. füredi üveg, 0.7 l. rajnai üveg,
0.5 „ „ „ sörös palack
gyógyszerüveg gömbölyü és hat szeg-
letes 100 gramtól 1000 gramig és min-
dennemü préselt üvegaruk,

**fehér és szines
porcellán áru**

Engros raktáramból, ahová saját vasuti vá-
gány vezet, kombinált vagonokat promt
szállíthatok. A tordai üveggár ré-
szére mindennemü rendeléseket fel-
veszek és árajánlatokat teszek.

1423
Fióküzlet:
Tg.-Mureş,
Regele Ferdinand 7.
Telefon: 2-97.

Főüzlet:
Cluj,
Piata Unirii 13. sz.
Telefon:
Városi üzlethez: 10-03.
Raktárhoz: 10-02.

XV.
1922 augus-
tus adományo
Fa-adomány
Parsely
Nachtah
Templomado
Erdélyi kolo
N. A. értéke
F

Az „Ezra“ F.
Megbold.

Löbl Arn
ivriánusok
halálnak élvő
Lajosné, az
Halberg Gyul-
ger, Herceg E
50—50, Ham
Samu, Niere
Israel, Löbl
Haimann-cég,
János, dr. He
ben 14 (474-
wald Géna
névára 50 le

Beszterce:
Blau Manó
10, Rechnoth
(135 38). Od
80, özv. Hira
Irodá 50, Lö
42, Hirsch M
41, Salamon
Vilmos 31,
Lajos, dr. K
Weisz Fálöp
csoport 20—
Hirach Rudó
Bodnari és
15—15, Fint
Jenő, Markot
és Desző 12
hám Mendel
10 50, Lobo
Grünspann
Hirsch M. I
8 lei (782 E

A Szatmári
„Ba
Vajda El
lejtethetlen
gépősmérő
kére (megh
éves koraba
len bátyjuk
egyetemi h
1920 július

Euclium
peos Abrah
25, Abrahá
Seelenfron
Izák 10, (m
mszn és
Lajos 20,
Mendel, Iss

Beszterce
blokkgyűjté
az Ivria gy
Weisz Igza
tésből 23.
ratifikálás
léson befo
László 15.
Olga 73 (o
oika erüle
ünnpésget
József 600
Lajos 200
Elemér 10
család 30
gyermekgy

Tüzif

nga tengeri-
védő me-
A Banca
lió lei elő-
esetek igaz-
zege és a
g is kezd-
tal közlése
nos tengeri-
osság saük-
verire ez év-

edelmi ka-
llen. Baka-
si ipar és
gnap ülést
ra került
zá áttett új
élyezésének
után a
y az egy-
létesítendő
dit kérvé-
ására, mert
ja haszno-
uló pénzia-
nem kifo-
nak is mó-
rozása fel-
nik, hogy a
e miatt he-
az állás-

támadt —
elentik: A
mely óriási
sáját hajó-
Wolf Ottó
gyik legna-
állalattal, a
épett érdek-
legnagyobb
tulajdonosa,
szépbányái
askirálv az
zö szállítási
májai szá-
delmi szer-
essé és fel-
nagyobb né-
Stinaes-oso-
előbizottsági
r Lloydnak.
tal együtt a
esoport ér-
abásu transz-
id bankhá-
nem es az
ügyi műve-
ok koncen-
közvetítése.

szállították
t Prágából
gyi minisz-
ar ésvány-
számlaériék
állították le.
s értékpapi-
entések sze-
sok kedve-
alatt a lon-
tot nagy té-
ugy hogy a
rosókkendőt
ancia keleti
pedig nagy
a értékpapi-
tőzsde nem
got felveenni,
ok általános
rt.
en új vitel-
pítőber else-
iják alapján
implem vitel-
máshoz: Bu-
xpressen 460
ss 18 frank
a 449 frank
73 centimes
ndon Orient-
entimes, pod-
implonou 670
frank és 66

TON ERNŐ
dóvállalat K. T
szám 977.
elet könyv-
ógusa. Kérje

szállították
t Prágából
gyi minisz-
ar ésvány-
számlaériék
állították le.
s értékpapi-
entések sze-
sok kedve-
alatt a lon-
tot nagy té-
ugy hogy a
rosókkendőt
ancia keleti
pedig nagy
a értékpapi-
tőzsde nem
got felveenni,
ok általános
rt.
en új vitel-
pítőber else-
iják alapján
implem vitel-
máshoz: Bu-
xpressen 460
ss 18 frank
a 449 frank
73 centimes
ndon Orient-
entimes, pod-
implonou 670
frank és 66

XV. kimentés

1922 augusztus 1—31 ig a követ-
kező adományok folytak be:

Fa-adomány	630—	Lei
Persely	917 88	"
Nachlah	250—	"
Templomadomány	275—	"
Erdélyi kolónia	5.041—	"
N. A. értékek	70—	"
Összesen:	7.183 88	Lei

Fa adomány
Az „Ezra” F. H. E kertje Kolozsvár
Megbold. Cibener Morné kertje
Beszterce

Löbl Arnold és Fuchs Elijahu
írtausok gyűjtése Heral Tivadar
halálának évfordulója alkalmával Kallus
Lajosné, az „Ivria”, „Hermes” rt., dr.
Helberg Gyuláné, W. a. W., Grünber-
ger, Herceg Kálmán, dr. Eskeles Miksa
50—50, Hamburg Leopold 20, Berlád
Sama, Nierenfeld Schaja, Rachmuth
Israel, Löbl Henrik, Godel Salamon,
Haimann-ögy, Nierenfeld Móra, Gronich
János, dr. Herceg Ignác 10—10, 16b-
ben 14 (474—), N. N. Cluj 106, Grün-
wald Géza Cluj Grünblatt Magda
névére 50 lei. (Eddig befolyt 38 fa.)
630—

Persely
Beszterce: Redlich Salamon 23 75,
Blau Manó 18-13, Nusabácher Wolf
10, Rachmuth Israel 55.50, többen 28
(135 38). **Ódorhei:** Iszakovits Bernát
80, özv. Hirsch Mihályné 58, Szöllösi
Irodás 50, Löbl Mendel 50, Cseh Lipót
42, Hirsch Márton 42, Apfelbaum Antal
41, Salamon József 32, Gottesmann
Vilmos 31, Fenerstein Samu, Szaason
Lajos, dr. Kálmán József 25—25, dr.
Weisz Fülöp 22, Hirsch Ignác, a helyi-
csoport 20—20, Gattmann Samu 17,
Hirsch Rudolf 17, Ritter Lipót 16,
Bedragi és Hirsch, dr. Böhm Jenő
15—15, Fink József 13, Schvächter
Jenő, Markovits Mátys, David Isidor
és Desző 12—12, Gidali Iszák, Ábra-
hám Mendel 11—11, Strasser István
10 50, Lohovits Géza, Jampel Leó,
Grünspann Adolf, Weisz Abraham,
Hirsch M. David 10—10, Klein Mór
8 lei (782 50). 917 88

Nachlah
A Szatmári Cionista Szervezet IV. sz.
„Bar-kochba” nachlaja.
Vajda Erzsike és Lili megbold. fe-
lelhetetlen édesapjuk Vajda Nándor
gépmérnök máv. főfelügyelő emlé-
kére (meghalt 1919 május 8 án 60
éves korában) és egyetlen falejthetet-
len bátyjuk megbold. Vajda Miklós mű-
egyetemi hallgató emlékére (meghalt
1920 július 13 án) 1—1 danám 250—

Templomadomány
Eucium: Bergfeld Ernánuel 50, Ke-
pecs Abraham 20, Goldstein Márton
25, Abraham József 20, (115). Cluj:
Seelenfreund Sándor 50, Buchwald
Iszák 10, (60). **Ódorhei:** Hirsch Her-
mann és Sámson Lajos 50, Samsón
Lajos 20, Gottesmann Vilmos, Löbl
Mendel, Iszakovits Bernát 10—10, (100).
275.—

Erdélyi kolónia
Beszterce: a Bar Kochba Egyesület
blokkgyűjtése 225, Hamburg Sorén 85,
az Ivria gyűjtése 30 (340). **Albac:** Dr.
Weisz Ignác 25. **Lippa:** Gyermeggyűj-
tésből 23. **Cluj:** A Palestina mandátum
ratifikálása örömsze rendezett négyü-
lésen befolyt 1322. **Tasnád:** Fischer
László 15, Fischer Sándor 20, Bauer
Olga 73 (108). **Marosludas:** Citrom Ju-
cika születésnapja alkalmával rendezett
ünnepségen befolyt 540. **Halmi:** Rozet
József 600, Kellner S mu 200, Nádas
Lajos 200, Sark Jenő 100, Schwartz
Elemér 100 (1200) **Topánfalva:** Löwy-
család 300. **Erzsébetváros:** Szünidei
gyermekgyűjtésen résztvettek: Adler

Henrik 103, Rafszel József 41, Iszák
Ernő 36, Herlinger Aladár 10 (190).
Nagysomkut: augusztus 25 én rendezett
virágnap jövedelme 993, résztvettek:
Goldstein Irénke, Herakovics Fanny,
Gellért Ilonka, Szslavica Sári, Roth
Bella, Mózes Rózi (993). 5.041.—

Nemzeti Alap értékek
Távirati úrlapokért: Vártes Ignác
Borosjenő 30, László Sándor Seamon-
ujvár 20, a Löwy-család Topánfalva-
ról 20.

**A Zsidó Nemzeti Alap
Erdélyrészi Irodája.**

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

MAGYAR SZÍNHÁZ
Heti műsor
Csütörtök: Eladott menyasszony. (Opera-rep-
riz. Premier bérlet 7. szám. Opera hely-
árakkal. Előadás kezdetén a nézőtérre
vezető ajtókat bezárják.)
Péntek: Gyengédség. (Ujdonság. elősrör. Pre-
mier bérlet 8. szám. Premier hely-
árakkal.)
Szombat d. u.: Ernani. (Első ifjúsági elő-
adás, igen olcsó helyárakkal. Előadás
Seprődi János tanár.)
Szombat este: Gyengédség. (Ujdonság 2-od-
szor. Rendes helyárakkal. Napi bérlet
13. sz. A.)

A színházi iroda hírei:
Eladott menyasszony. Ma este fogja a
magyar színház bemutatni Smetana világhí-
rű operáját, az Eladott menyasszonyt pre-
mier-bérletben. Kedden este rendez bérlet-
folyamban megismétlik az Eladott menyas-
szony előadását.

Gyengédség. Henry Bataille új három-
felvonásos drámájának, a „Gyengédség”-nek
pénteken este lesz az első előadása, a vezető
szerepekben Poór Lillivel és Táray Ferencsel.

Vasárnap este: Kék mazur. Tizenöt
zsufolt nézőtér kitérő, hangos tetszése avatta
nálunk is a legnagyobb sikerek egyikévé
Lehár operettjét, a Kék mazur-t. Vasárnap
estére is a Kék mazur van kitűzve, a fősze-
repekben Kolbay Idikóval, Somogyi Emmivel,
Tompa Bélával, Berky Józseffel, Leóweyvel,
Nagy Gyulával, Izsóval. Ez lesz a Kék ma-
zur 16-ik előadása.

Flórika szerelme — délután. Vasárnap
délután Moldován Gergely hatásos népszin-
műve, a Flórika szerelme fog olcsó hely-
árakkal színpadunkra.

Fifi. Nagy kedvvel és nagy áldozatkész-
séggel készül a színház a híres Fifi bemuta-
tására. A briliáns szerepet Kabdebó Duci,
Neményi, Tarnay, Fajk, Dunay, Tompa, Nagy
Gyula, Bányász, Berky József fogja játszani.
Ragyog és pazar gazdagságu új kiállítás is
készül a Fifihez, amelynek a jövő hét csü-
törtöki estéjén lesz az első előadása.

MOZGÓK MŰSORA
Uránia mozgóban: a francia Pathé-gyár
szencziációs kalandorregénye! William Baluc-
het, a Detektivkirály. Csütörtökön, az első
rész: A vadló kézelőgomb, pénteken a má-
odik és a befejező rész: A megoldott rejtély.

**MODERN ÜVEGCISISZOLDA
ÉS TÜKÖRÁRUGYÁR**
PÉCHY és TÁRSA
Oradea-Mare (Nagyvárad) Strada Saguna
(Kapucinus-u.) 20. 0000000000000000 1381

készíti a legszebb tükröket
és butorítvegeket minden
mértetben és mennyiségben
Ujrafoncsorozás!
Kérjen árajánlatot!

SCHÖNBERGER, SPITZ & Co
kötött, szövött, rövid és norinbergi árak nagykereskedése
Oradea-Mare—Nagyvárad, Nagypiac-tér

Dávidovics Mór női divatterme Cluj, P. M. Viteazul (Széchenyi-tér) 34.
Legújabb divat szerint készít kosztümöket, kabátokat. Olcsó
árak, pontos kiszolgálás. 1418

Mártonffy Testvérek & Co
ujjonnan berendezett világ-
városiszőrmeáruházában leg-
ujabb modellek, elsőrangu
szőrmeék, mindennemű szőr-
mecikkek, — szűcskellékek
nagyban és kicsinyben. —
Szolid bevásárlási forrás!
Cluj-Kolozsvár, Piata Unirei 20. (Főtér)
Telefon 10—25. 1396 sürgőnycim: Mártonffypetiz.

KADIMA KÖNYVTÁR
1. szám.
Nachum Sokolow
Uj zsidó
Ára füzve 12 lei, kötve 20 lei.
UJ KELET könyvostályá
Cluj, Str. Baron L. Pop No. 10.

Zsák, Ponyva
Vétel 1424 Eladás
**Kölesönintézet
Javitóműhely**
Saját cégjelzésű berendezéssel.
Albala Izsó
Timisoara—Temesvár,
II Piata Traian (Kossuth-tér) 2. Sür-
gőnycim: Albala, Timisoara-Fabrica.
Interurban telefon: 60 sz.

Zsák és Ponyva
Gabona-, liszt- és műszaki célokra
uj és használt állapotban
nagy tételekben s a legelőnyösebb
áron szerezhető be:
Weisz Kálmán
Oradea-Mare
Kötél, zsinag, vitorlavászon, kárpitosárak
nagyraktára. Telef. 905. Tav.c. Weisz Kálmán

**Iskolaruhák
Raglánok**
nagy választékban
megérkeztek 1330
Neumann M.
cégnél, Cluj, Piata
Unirii No. 14. Főtér

Marosvásárhely
legelőkelőbb és legelőnyösebb
bevásárlási forrása:
Parfumeria **IDEAL** Illatszertár
Telefon: 13Z. 4644 Főtér 5.
Sándor Mór & Co.
gyarmat és vegyesáru
nagykereskedése
Telefon: 10Z.

Slepák ékszerész, órász
és műtövös
Mindenféle finom ékszer
és órát raktáron tart. 4646
Wolster és Kertész
Székelyföld legnagyobb uri divat,
fehérnemű, kalap és cipőáruháza
FÖTÉR 35.

Kiss Endre nőidivatáruháza
„Au Bon Gout” Paris-Bukaresti
áruház lerakata. Főtér 41.

II cseh K.
a **Kadima Könyvtár**
első sorozatának
előfizetési díja
Kötve 17 cseh K.
ELSŐ SOROZAT:
1. Nachum Sokolow: Uj zsidó.
2-3. Solem Alejchem:
Leégett nemesek.
4-5. Ujvári Péter: Csak a bunda.
Egyes szám ára füzve 3 cs. K. —
Kötve 5 cs. K. — Kettős szám ára
füzve 4.50 cs. K. Kötve 6.50 cs. K.
A pénz ajánlott levélben is
beküldhető az
UJ KELET
könyvostályának Cluj, str.
Baron L. Pop 10.

Győződjön meg
mielőtt ruházati
szükségeit
beszerezné
**Heller,
Weisz és Molnár**
1334
női divatáruházak általánosan ismert
olcsó áraitól!
Cluj, Wesselényi-utca 6. sz.

Tüzifa házhoz szállítva: 4 méter vegyes 500 lei, 4 méter hasábos bükk vagy tölgy 650 lei, 100 kg. hasábos bükk vagy tölgy aprítva 40 lei, 100 kg. vegyes 34 lei. Telefonszámok 401—290

Frenkel Mór fatelepe

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetéseket egyeztetési díja szavanként 1 lel. Vasatagabb betűvel szedett szavak 2 lel. Legkisebb apróhirdetés díja — 10 szög — 10 lel. Jellegű hirdetésekre semminemű leltárgyalást nem adunk. A beérkező ajánlatok helyi hirdetésekkel a kiadóhivatalban vehetők át, vidékiek a kívánt címre továbbítatnak. Erre a célra a hirdetést díjon kívül 2 lel 60 bani költségköltség fizetendő.

Melamed, ki chumes, rase, tenach és héber írást tanít, esetleg samesz is, kisebb családú, fiatal, keres olyan állást, hol családjával együtt elhelyezést talál. Utiköltség fizetendő. Cím: Vogel Catina, Kolozsmegeye. 4784-1

Intelligente deutsches Fräulein, sprecht Französischen sucht Stelle bei vornehmer, rumänischer Familie zu einen grösserem Kinde. Adresse ins Wallinger büro, Arad. 4783-1

Egy szalon-garnitúra és több butoradarab eladó. Ugyanott két nő rituális házikosztót, esetleg lakást is kaphat. Bartha Miklós-u. 3., ajtó 1. 4782-1

50 mázsa prima fehér gyapjú eladó. Ertekezni str. Saguna 3., ajtó 1. 4782-1

Külön bejárattal butorozott szoba kosztál 2 fiatal embernek kiadó. Cím a kiadóban.

Tanulóanyagokat könyvkötészetünkbe felvesszünk. Honvéd-utca 16.

Eladó egy 10-es Keiser nyomdai gyorsajtó és egy 5-ös golyóscsapágyon járó Victoria típusú amerikai gép. Üzemben megtekinthető. Schönberger-nyomda, Érmihályfalva.

Pályázati hirdetés

A margittal aut. orth. izr. hitközség elemi iskolájában megüresedett tanítói állásra pályázatot hirdet. Pályázótól a román nyelvtudás is megkívántatik. Fizetés mint az állami tanítóké. Az állás mielőbb elgondolandó. Csakis elsőrangú erők pályázzanak.

Dr. Friedmann Mór, hitk. elnök.

Die Weltbekannte **תרונים לולבים והדסים** Exportfirma **HERMAN RATH TRIEST**, welcher schon mehr als 40 Jahre von die Grichische und Palestinaer **תרונים** Produzenten in Triest ein Commissionslager besitzt, eröffnete in

Cluj, bis am 4-ten sept. einen Engrolager von **תרונים מחרים לולבים גרנע בארדינגער אונד גרנע געוועהלטע זא איך געבינדענע טראקקענע הדסים** Anfragen sind zu richten an seinen Sohn **Josef Rath, Cluj, bei Josef Neumann, Piata M. Viteazul**

Írógépek és kellékek állandóan nagy választékban. Javításokat legolcsóbban vállalok. 1870 **Finkler Antal** Cluj, P. Mihai Viteazul (v. Széchenyi tér) 40. Telefon 493.

Gyermek ruhák 1399 raktáron és rendelésre is legizlésebben csak az **ADLER-cégnél** készülnek. Str. Iuliu Maniu (v. Szentegyház-u.) 5. sz.

Több évi gyakorlat-tal bíró rófos-kereskedő segéd azonnal állást kaphat, legkésőbb október-15 ére. Moskovitz Jakab Calea Reg. Ferdinand 21. 4776-1

120 hl. jókarban levő transzportképes borshordó eladó. Singer Cojocna. 4775-1

Fiatl, intelligens magyar kisasszony gyerekek mellé ajánkozik. Leveleket jó bizonyítvány jellegre a kiadó továbbít.

Butorozott vagy butorozatlan szobát keresek konyhával vagy anélkül október elsejére. Cím a kiadóban.

Vasut közelében keresünk száraz földszinti vagy pince raktárhelyiséget. Cím megtudható a Friedmann-féle könyvkereskedésben. 4765-1

Bocshop, mosótalp felsőbőr és szíjgyártóblank

állandóan nagy készlet kicsinyben és nagyban. Legolcsóbb árak mellett Vidéki megrendeléseket kis postacsomagban is eszközölök. Vagontételnél öt százalékos kedvezmény

Sámsón-börgyár Gyulagyár-utca 1. A gyorsáru-raktárral szemben. Telefon: Gyár 2-86, lakás 3-87

Most szerencsés lehet, ha azonnal beszerzi szükségleteit **DICK JAKAB és FIA**

nagyáruházában Cluj

- Kartonok **ezelőtt 26 most 19.75**
- Divatszövetek **ezelőtt 33 most 21.75**
- Barchettek **ezelőtt 36 most 26.75**
- Női v. férfi téli harisnya **ezelőtt 28 most 15.75**
- Női v. férfi téli keztyű **ezelőtt 35 most 21.75**
- Gyermek tricót **ezelőtt 45 most 24.75**
- Férfi télikabát és öltönyzövetek 140 cm. **most 98.75**
- Női tiszta gyapjú intezati szövetek **most 119.75**
- Férfi szvetter minden nagyságban **most 119.75**

Óriási választék férfi double és női velour kabát-szövetekben, gyermek és női szvetterekben és szvetter-garnitúrákban rendkívül **olcsó árban!**

Máramarosi Takarékpénztár Rt.

Sigethul-Marmatiel (Máramarossziget) Alapítva 1898. Telefonszám 114—111. Táviraticim Máramarositakarék. Idegen pénzek vétele és eladása.

Átutalásokat eszközöl a bel- és külföld bármely placára a legelőnyösebb feltételek mellett. Betéteket a legmagasabb kamatláb mellett gyümölcsözöztet. Váltak leszámítolása és ipari vállalatok finanszírozása. 1876

Löwy Sándor

női divatáruhaza **Petrozsény (Patroseni)**

keres románul beszélő el-sőrendű, szakképzett idősebb segédet jó fizetéssel. Személyes ajánlattevőknek utiköltséget megítertem. ::

Megnyilt! **Parkettánc** Megnyilt!

Derős hangulat minden este a **Dacia-Barban** Cluj-Kolozsvár legdíszingváltabb szórakozóhelye. Változatos műsor. Kétféle baritólak. 4176-1

FÜZETEK,

író- és rajzszerek Schwartz Ignácnaál, Malom-u. 16. kaphatók. Olcsó árak.

UJ! Megnyilt UJ!

Clujon a **Bolyal-utóában ROSMANN MIHÁLY** szücsműhelye ahol minden a szakmába vágó munkát legújabb divat szerint jutányosan és pontosan eszközöl. 1987

Ágyag és Vegyipar Rt. Szatmár

Gyárt: bőrenyvet, csontenyvet, csontzsirt, műtrágyát, szappant, kocsikecsőt, gépszirt, téglát stb. Vesz: csontot, száraz és vizes húslejt, nyers és olvasztott fagyut.

A cipőimport teljesen megszűnt

mert a **Renner Testvérek és Társai** Börgyár Rt., Cluj—Kolozsvár gyárt mindenféle férfi, női és gyermek-cipőt színes és lakbőrökből is a leg-elegánsabb kivitelben!! 1301

2000 drb. különböző iskolatáska és könyvszif

érkezett **Eisenstädter Fülöp és Tsa** volt Lakatos Áruház Str. Regina Maria (v. Deák Ferenc-u.) 13 Finom cétkocskik 3700 lei-ig Minden cikk nagyban is kapható.

KERESSEK

megvételre Kolozsvárt a központban egy házat fizethetőséggel és valamelyik vidéki városban szállodát kávéházzal. Ajánlatokat „Üzlet” jellegre a kiadóba kérek. 4777-1